

Tiltak ved ødem i mannlige genitalia

Inger Bülow, avd.led. fysioterapeut, KLS Seksjon for kreftrehabilitering – fysioterapi, Radiumhospitalet

I mitt arbeid som fysioterapeut ved Radiumhospitalet kommer jeg av og til i kontakt med mannlige pasienter som har mer eller mindre uttalt ødem i genitalia grunnet kreftsykdom eller kreftbehandling. Noen har langtkommen sykdom og har kanskje ikke ønske eller mulighet for å gå til behandling hos kyndig fysioterapeut for å få hjelp.

Kompresjon

Jeg har erfaring med at flere av disse pasienter med tendens til, eller med reelt lymfødem i pung (*scrotum*) og/eller penis vil kunne ha nytte av et suspensorium. Det er nå utviklet et suspensorium (opprinnelig sportssuspensorium) med et bredt, elastisk og regulerbart belte med borrelås rundt midjen og regulerbare elastiske bånd bak sete og lår.

I tillegg, eller i stedet for, kan man vurdere bruk av et stykke med tubeformet kompresjonsbandasje, tilklippet i passende lengde, over penis. Tubebandasjen brukes dagtid, men flere av mine pasienter melder om god effekt ved bruk også om natten.

Begge produkt er lette å ta av og på, er lette å vaske og rimelige i innkjøp.

Suspensoret heter *55N Uriel Suspensorium regulerbar* og finnes i flere størrelser. Produktet selges av firma MedSupport, tlf 2414 5181.

Tubigrip A, nr 1435, er en tubeformet elastisk bandasje som kommer i rull à 10m. Redigrip A er et tilsvarende produkt. *Tubigrip A* selges av Ecomed Helseprodukter, tlf 6758 0240, *Redigrip A* føres av Norsk Medikal, tlf 5270 4140.

Noen pasienter får hjelp av fysioterapeut eller klarer selv å bandasjere pung og penis med elastiske bandasjer. Et suspensorium kan da med fordel brukes utenpå bandasjeringen for å holde alt på plass. I tilfelle ødem i lår og/eller legger og føtter kan selvfølgelig passende kompresjonsstrømpe brukes samtidig.

Hudpleie og øvelser

Kompresjonsbehandling kommer i tillegg til god hudpleie i form av vask med flytende (intim-) hudvask og eventuell fuktighetskrem med lav pH verdi og fortrinnsvis uten parfyme.

Drenasjefremmende øvelser i ryggliggende anbefales også. Disse kan bestå av aktive øvelser for pust, setemuskler, lyske og innside og utside av lår, samt lårmuskler og gjerne ankeløvelser. ■